

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Miljøministeriet

Departementet

Holmens Kanal 42

1216 København K

Att. Mathias Bach Kirkegaard mabak@mim.dk og Rasmus Boldsen (rasbo@mim.dk)

Landbrug & Fødevarers foreløbige høringssvar til høring i EU Miljøspecialudvalget vedr. grønne anprisninger

Miljøministeriet har den 23. marts 2023 udsendt høring i EU Miljøspecialudvalget vedr. direktivforslag om grønne anprisninger med høringsfrist den 12. april 2023 kl.12. Forslaget er meget kompliceret og dækker flere ressortområder. Samtidig er der mange uklarheder, som det er nødvendigt at få afklaret og forstå før, der kan tages stilling til de enkelte bestemmelser i direktivforslaget. Med den korte høringsfrist hen over påsken er det kun muligt for Landbrug & Fødevarer at give et foreløbigt høringssvar.

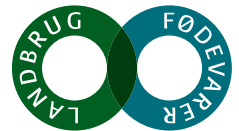
Det er tale om et retsområde under udvikling, som har til formål at støtte op om verdensmål 12 og et mere bæredygtigt forbrug og produktion. I den kontekst har virksomhederne brug for at kunne kommunikere om deres positive miljøfremskridt til forbrugeren samtidig med, at forbrugeren ikke vildledes samt beskyttes mod greenwashing og en jungle af mærkningsordninger.

Landbrug & Fødevarer ser et stort behov for harmoniserede, pålidelige og gennemsigtige krav til formidling af grønne anprisninger på det europæiske marked, herunder harmoniserede beregningsmetoder. Vi er derfor positive overfor intentionerne i forslaget til direktiv om grønne anprisninger fra EU Kommissionen, som et første forsøg på at harmonisere regler og sætte kriterier for miljøanprisninger og miljømærker på EU's indre marked. Det er vigtigt, at direktivet ikke omfatter grønne anprisninger, som allerede er reguleret i EU lovgivningen som f.eks. Økologiforordningen, Ecodesign-direktivet og Embalagedirektivet. Samtidig bør direktivet ikke give anledning til dobbeltregulering af eksisterende kemikalielovgivning ved at regulere problematiske stoffer af sikkerhedsmæssige hensyn.

Desværre ser det ikke ud til, at direktivforslaget løser behovet for mere harmoniserede metoder og Landbrug & Fødevarer havde gerne set, at dokumentationen bag de grønne anprisninger i højere grad blev baseret på en harmoniseret metode, f.eks. PEF (Product Environmental Footprint), som Kommissionen allerede har lagt et stort arbejde i og som anvendes i større og større udstrækning. PEF-metoden er ikke perfekt og bl.a. er der udfordringer i forbindelse med allokering og der er et særligt behov for at gøre metoden mere robust og videreudvikle metoden f.eks. indenfor biodiversitet og toksikologi (herunder brugen af USEtox), så den bedre passer til fremtidens grønne omstilling.

Landbrug & Fødevarer er positive over målet om at rydde op i de mange forskellige private, nationale og regionale miljømærker i EU og støtter op om EU harmoniserede miljømærker. Vi er dog uforstående overfor, hvordan reglerne om private mærker, der kan godkendes af den enkelte medlemsstat, lever op til dette formål.

Landbrug & Fødevarer mener, at pålidelighed er vigtig, men er ikke overbevist om, at løsningen med krav til 3. part verificeringer af grønne anprisninger er den rigtige, herunder om de byrder og omkostninger, som denne model pålægger virksomhederne, er proportionale med formålet. Der

lægges op til i artikel 12, at medlemsstaterne kan støtte SVM'er. Her bør det sikres, at dette ikke giver problemer i forhold til statsstøttereglerne.

Landbrug & Fødevarer finder det i øvrigt uacceptabelt, at forslaget flere steder forholder sig til produktionsformer for fødevarer. Desuden undrer det os, at der inddrages "ikke miljøforhold" som dyrevelfærd i et direktivforslag, som alene omhandler miljøanprisninger. Hvis dyrevelfærd inddrages, er der en lang række andre etiske forhold, som også bør medtages. Direktivet ville i så fald være et direktiv, som omfattede både etiske- og miljøanprisninger.

Specifikke bemærkninger og spørgsmål

Det er for Landbrug & Fødevarer især vigtigt at forstå sammenhængen mellem dette direktivforslag og den kommende ramme for bæredygtige fødevarer. Det er uklart om præambel 13 skal forstås sådan, at med vedtagelse af ramme for bæredygtige fødevarer, så vil direktivet om grønne anprisninger ikke være gældende for fødevarer.

Desuden savner Landbrug & Fødevarer klarhed om den juridiske sammenhæng mellem dette direktivforslag og det underliggende direktiv (2005/29/EC).

Landbrug og Fødevarer er usikker på forhåndsverificerede anprisninger godkendt i et medlemsland automatisk er gældende i alle medlemslande. Det fremgår ikke klart af direktivteksten.

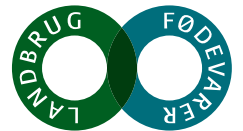
Landbrug & Fødevarer er bekymret for den meget brede formulering af kravene til grønne anprisninger i artikel 3. Den upræcise tekst vil overlade mange komplicerede faglige vurderinger og skøn til verifikatoren i det enkelte land som f.eks. hvad er signifikante miljøeffekter eller signifikant skade. Landbrug & Fødevarer er derfor bekymret for virksomhedernes retsstilling og mener, at et nationalt kompetent organ kunne være en alternativ løsning til at sikre større ensartethed i de faglige skøn.

Artikel 5, stk. 5, fastslår, at anprisninger baseret på en aggregeret indikator skal baseres på beregningsregler, der er vedtaget i EU-lovgivningen. Landbrug & Fødevarer vil gerne vide om der pt. findes sådanne regler. Vil kommunikation af en aggregeret indikator baseret på PEF-metoden blive accepteret?

Definition af miljømærker (artikel 2) definerer et miljømærke, som at mærket alene eller primært skal handle om miljø. Mange mærker er en blanding af sociale, etiske og miljøforhold. Vil disse mærker skulle leve op til reglerne om grønne anprisninger, hvad angår den miljømæssige del? Der er brug for en bedre afklaring i praksis der sikrer, at der ikke er ulige konkurrence mellem mærkerne.

Landbrug & Fødevarer forstår, at nye nationale og regionale miljømærker vil blive forbudt i fremtiden. Men det vil fortsat være muligt for medlemsstaten at godkende nye private mærker, hvis disse vurderes at have en ekstra værdi. Det er uklart om sådanne mærker kun vil være gældende i det medlemsland som godkender mærket eller i samtlige EU-lande. For at sikre lige konkurrencevilkår vil Landbrug & Fødevarer foretrække en EU baseret godkendelse fremfor national godkendelse. Det skyldes, at nationale mærkningsordninger har haft en tendens til at ville tilgodese produkter fra den udstedende medlemsstat. Denne tendens kan videreføres i privat regi, hvis godkendelsesmyndigheden er den enkelte medlemsstat. Vi er i øvrigt nysgerrige på, om direktivforslaget vil få indflydelse på arbejdet med det danske klimamærke på fødevarer.

Artikel 7, stk. 2, fastslår, at kun miljømærker, der tildeles i henhold til EU-lovgivningen, kan baseres på en aggregeret indikator for miljøpåvirkninger. Landbrug & Fødevarer er usikre på, om dette vil

betyde, at også private miljømærker med en aggregeret indikator for miljøpåvirkninger baseret på EU definerede PEFCR's vil være forbudte.

Artikel 21 omhandler revision af direktivet og fastlægger produkter, hvor miljøanprisninger kan reguleres i fremtiden. Landbrug & Fødevarer mener, at det bør være resultatet af evalueringen af direktivet som fastsætter, hvad der skal reguleres i fremtiden og ikke forhåndsbestemt på nuværende tidspunkt.

Anvendelsen af delegerede retsakter bør generelt begrænses og rækkevidden vurderes nøjere.

Hvis der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Birgitte Kjær
Chefkonsulent
Miljø & Bæredygtighed
Landbrug & Fødevarer
M +45 4110 9741
E birg@if.dk